

KAS JAUNS Līvānu un Preiļu novadu skolās?

Egita Terēze Jonāne

Egita Terēze Jonāne

Jaunais skolas gads uzņēmis ieskrējieni arī Līvānu un Preiļu novada skolās. “Vietējā Latgales Avīze” sadarbībā ar Līvānu novada Izglītības pārvaldes vadītāju Ilzi Vanagu un Preiļu novada Izglītības pārvaldes vadītāju Andreju Zagorski lūkoja, kas jauns abu novadu izglītības ekosistēmā.

Vieni reformē, citi – nogaida

Preiļu novadā darbojas viena vidusskola – Aglonas vidusskola un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija, kur var apgūt vispārējo vidējo izglītību, savukārt Preiļu 2. vidusskola un Riebiņu vidusskola reorganizētas par pamatskolām no šī gada 1. septembra. Tas nav ietekmējis audzēkņu skaitu vidusskolas posmā (jaunajā mācību gadā vidusskolas posmu apgūst 166 audzēkņi, bet iepriekšējā mācību gadā – 169).

Tikmēr Preiļu novada pašvaldības izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija paredz, ka abas pilsētas skolas – Preiļu 1. pamatskola un Preiļu 2. pamatskola – kļūs par spēcīgu pamatskolu apvienojoties (jau šobrīd tām ir kopīgi pedagogi, kopīgas mājturības nodarbību telpas, ēdināšana utt.). Tāpat šī stratēģija uzsver Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas, kas jau tagad piedāvā vairākus mācību priekšmetus apgūt padziļināti, stiprināšanu.

Reformas būs aktuālas izglītībā arī turpmāk, tāpēc ka, piemēram, pieaug prasības, cik skolēniem klasēs jābūt pilsētas un lauku skolās. Par veiksmes stāstu var nosaukt Aglonas vidusskolas mācību vietas Rušonā un Preiļu 1. pamatskolas mācību vietas Pelēčos saglabāšanu – abi klasteri ir ar vismaz minimāli piepildītām klasēm un pirmsskolas grupām arī šogad. Perspektīvā, iespējams, šajās abās filiālēs būs tikai pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērni, lai nodrošinātu jaunākā vecuma bērniem pirmsskolas un sākumskolas programmu apguvi tuvāk viņu dzīvesvietai.

Līvānu novada pašvaldība šo mācību gadu iesāka bez reformām, jo visas desmit izglītības iestādes turpina darbu.

Skolu piepildījums ar skolēniem un pedagogiem

Preiļu novadā. Laikrakstā jau rakstījām iepriekš, ka divās skolās ir jauni vadītāji, proti, Anita Vjakse Vārkavas pamatskolā un Guntars Ratenieks Aglonas vidusskolā. Tāpat Aglonas pirmsskolas izglītības iestādē ir jauns vadītājs – pienākumu izpildītāja Skaidrīte Bramane.

Katru gadu skolēnu skaits samazinās vidēji par 30 bērniem, tomēr visas skolas no komplektējušas gandrīz visus klašu komplektus. Šajā mācību gadā gan pirmās, gan desmitās klases strādās ar izglītojamo skaitu, kas šobrīd ļauj tām pastāvēt. Aglonas vidusskolā perspektīvā vidusskolas posmā jābūt vismaz 45 audzēkņiem (atbilstoši plānotajam finansēšanas modelim), šobrīd skolēnu skaits ir zem 40, tāpēc notiek sarunas ar Izglītības un zinātnes ministriju par valsts mērķdotācijas saglabāšanu Aglonas vidusskolā, pieļaujot nelielas atkāpes no plānotā normatīva, uzsverot ka Aglona ir nozīmīgs izglītības un kultūras centrs Latgalē.

Runājot par pedagogiem, situācija ir kā valstī kopumā, – pedagogi dodas pelnītā atpūtā, jauno pedagogu ir maz, tomēr šobrīd izglītības iestāžu vadītāji dara visu iespējamo, lai brīvās vakances aizpildītu.

Līvānu novadā. Visās izglītības iestādēs ir nokomplektētas 1. klases pamatskolās un desmitās klases vidusskolās, turklāt Jersikas, Jaunsilavas un Rožupes pamatskolā skolēnu skaits pārsniedz simtu.

Skolu direktori palikuši savās vietās, vienīgi nākuši klāt septiņi jauni pedagogi, un lielākais jaunu darbinieku pieplūdums noticis Jēkaba Graubiņa Līvānu Mūzikas un mākslas skolā. Brīvu skolotāju vakanču nav. Skolām nepieciešama lielāka atbalsta personāla komanda, un tie ir gan psihologi un logopēdi, gan sociālie un karjeras pedagogi.

Piešķirs stipendijas un balvas

Līvānu novadā. Uzņēmums «Light Guide Optics International», atvēlot 30 000 eiro un uzrunājot citus uzņēmējus un iedzīvotājus ziedot naudu, ieviesis divas jaunas stipendijas. Gan labākajiem vidusskolu eksakto priekšmetu pedagogiem, gan 7.–12. klašu skolotājiem, kuru audzēkņi ieguvuši godalgotas vietas olimpiādēs vai zinātniski pētniecisko darbu konkursos, maksās stipendijas kā ikmēneša atbalstu desmit mēnešus vienu gadu. Interesanti, ka minimālā radošā darba stipendija būs 200 eiro, bet maksimālā – 1000 eiro mēnesī.

Tikmēr 7.–12. klašu skolēni saņems šī uzņēmuma vienreizējas stipendijas par sasniegumiem eksaktajos priekšmetos. Stipendijas apmērs – no 50 līdz 200 eiro.

Savu atbalstu iedibina arī pašvaldība, proti, Skolotāju dienā no katras izglītības iestādes vienam labākajam skolotājam piešķirs nominācijas «Gada pedagogs» balvu.

Preiļu novadā. Darbojas nolikums par stipendiju piešķiršanu labākajiem vidusskolu skolēniem, lai motivētu jauniešus iegūt vidējo izglītību. Stipendijas lielums – 35 eiro un 50 eiro, atkarībā no skolēnu mācību rezultātiem.

Saskaņā ar Preiļu novada izglītības ekosistēmas stratēģiju laika posmam līdz 2028. gadam Pašvaldība pakāpeniski ieviesīs atbalstu pedagogiem, piemēram, ceļa izdevumu segšana, veselības apdrošināšana u. c., kas noteikts iepriekš minētajā stratēģijā.

Veiksmīgi akreditētas

Līvānu novadā. Viens no skolu un pedagogu kvalitātes rādītājiem ir akreditācija, un šajā novadā veiksmīgi akreditēti Lūzenieku pamatskolas, Jersikas pamatskolas un Rožupes pamatskolas komandu darbs, kā arī Līvānu pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķīši» vadītājas Aijas Grugules darbs.

Ir izremontēti vai gaida remontus

Līvānu novadā. 1. septembrī Lūzenieku pamatskolā katoļu garīdznieki Aivars Kursītis un Juris Zarāns iesvētīja par Eiropas Savienības projekta finansējumu atjaunoto sporta zāli un mājturības kabinetu. Proti, sporta zālē ir jauns grīdas segums, jauns sienu krāsojums, uzlabots apgaismojums un akustika un uzstādīts mūsdienīgs sporta aprīkojums. Arī mājturības kabinets pēc remonta aprīkots ar modernām iekārtām. Turpat pie skolas darbojas sporta un rotaļu laukums bērniem ar invaliditāti, kā arī ierīkots saules paneļu uzlādes apgaismojums. Skola vēl iegādāsies 13 interaktīvos ekrānus, jaunus datorus datorklasei, 10 robotikas komplektus.

Tāpat noslēgsies Līvānu 1. vidusskolas garderobes remonts un tās aprīkošana ar jaunām mēbelēm, tostarp mantu skapīšiem.

Darāmā vēl ir daudz, piemēram, vairākām ēkām – Jersikas pamatskolas, Rudzātu vidusskolas un Līvānu Bērnu un jauniešu centra – nepieciešams jumta remonts.

Lūzenieku pamatskolas atjaunotās sporta zāles iesportošanas cēliens

Preiļu novadā. Vārkavas pamatskolā veikts lielāks telpu remonts, lai jau tuvākajā laikā (septembra beigās) skola kļūtu par mājvietu pirmsskolas vecuma bērniem, kuri šobrīd apmeklē pirmsskolas grupas Rožkalnos un Vārkavā. Aktuāli arī Preiļu 1. pamatskolas filiāles Pelēčos ēkas remontdarbi un apkures sistēmas sakārtošana Aglonas vidusskolā.

Izaicinājumi

Līvānu novada Izglītības pārvaldes vadītāja Ilze Vanaga:

«Līvānu novadā lielākais izaicinājums būs vidusskolā centralizētie eksāmeni bioloģijā, ķīmijā, fizikā, bet 9. klasē – centralizēto eksāmenu vērtēšanas minimālais sliekšnis 15 %.»

Preiļu novada Izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs Zagorskis:

«Preiļu novadā jānotur augstā izglītības līmeņa latīņa, jo pēdējos divus gadus novada skolās devīto klašu skolēni nokārtoja centralizētos eksāmenus 100 % jeb visi. Pirms gada Latvijā bija tikai četras pašvaldības, tostarp Preiļu novada pašvaldība, kur visi devīto klašu absolventi šī labā centralizēto eksāmenu rezultāta dēļ saņēma apliecības par pamatskolas izglītību.

Skolās strādā skolotāji–profesionāļi, taču daudziem jau ir pirmspensijas vecums, tāpēc būs jāmeklē un jāuzrunā jaunie skolotāji. Tāpat demogrāfija ietekmēs grupu piepildījumu pirmsskolas izglītības posmā, un skolās jau tuvākajos divos–trīs gados samazināsies izglītojamo skaits, tāpēc aktuāls būs jautājums, kā nodrošināt izglītības pieejamību, pārskatot skolu tīklu. Iespējams, varētu gan pamatskolas, gan vidusskolas posmā aktualizēt un dažādot izglītības programmas.»

Novēlējums

«Novēlu saprast vienam otru, lai skolotāji savstarpēji sadarbojas, daloties pieredzē un veidojot digitālās krātuves, lai pedagogi pilnveidojas profesionāli (šajos projektos iepludināta liela nauda)! Tāpat novēlu arī vecākiem sadarboties ar skolu! Lai mums visiem ir izturība,» – novēl Ilze Vanaga.

«Novēlu, lai skolēns skolā jūtas labi! Tad arī rezultāti neizpaliks. Strādāsim ar apziņu, ka, kā teica izglītības un zinātnes ministre Dace Melbārde, katra skola ir kā personība un katrs bērns ir svarīgs,» – novēl Andrejs Zagorskis.

UZZIŅAI

Līvānu novadā mācības uzsāka: 1062 skolēni 1.–12. klasē, tostarp 92 pirmklasnieki.

Preiļu novadā mācības uzsāka 1377 skolēni 1.–12. klasē, tostarp 119 pirmklasnieki. ▣

Lūzenieku pamatskolas arhīva foto un autore kolāža

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». «Par projekta raksta «Kas jauns Līvānu un Preiļu novada skolās?» saturu atbild SIA «Vietējā»».

MAF
Mediju atbalsta fonds